

Reggio Emilia, een bewuste keuze?!

Reggio Emilia is een bekende filosofie binnen de kinderopvang. Velen kindercentra laten zich inspireren door deze benadering. Wanneer je een medewerker, maar ook managers vraagt wat Reggio Emilia betekent, hoort men de klok luiden, maar weet men niet waar de klepel hangt. Uiteraard niet altijd, maar over het algemeen genomen krijg ik vage antwoorden op deze vraag. Dit roept altijd vragen bij mij op. Ik begrijp het niet.

Hoe kun je als kindercentrum (organisatie) kiezen voor een benadering, die onvoldoende leeft op de werkvloer? Hoe belangrijk vind je het dan als organisatie of centrum? Hoe komt de keuze tot stand? Kiest men deze benadering bewust of is het toch meer hetzelfde doen als de concurrent? Is de kennis over creativiteit misschien onvoldoende dat enkel Reggio Emilia bekend is. Is het gemakzucht? Je moet iets zeggen over de creatieve ontwikkeling in je beleidsplan en Reggio Emilia doet het blijkbaar goed.

Kortom ik verwonder mij. Ik open websites en lees bij 90% dat zij zich laten inspireren door het gedachtegoed van Loris Malaguzzi. Ik open wat foto's en zie een gemiddeld kindercentrum, waar Reggio Emilia zeker niet van toepassing is. En ook bij mijn vele bezoeken door heel het hele land, zie ik weinig terug. Reggio Emilia in Nederland is een oppervlakkige invulling van het gedachtegoed. Het is een dun lijntje dat je net zo goed kunt uitgummen. Het is vooral theorie. Een mooi verhaal.

Waarom? Waarom kies je iets, waar je niet achter staat? Waar je geen verbondenheid mee voelt om er daadwerkelijk handvatten aan te geven. Hoe kun je iets op een website zetten, wat in de praktijk niet zichtbaar is. Ik hoor managers prachtige verhalen vertellen bij rondleidingen, maar wees eerlijk. Het klinkt meer als een uitsproken wens.

Wanneer ik vraag waarom Reggio Emilia zo weinig zichtbaar is, begint men direct over de dure materialen, het ontbreken van ruimte waardoor het atelier niet mogelijk is, de investering om het allemaal aan te passen en meer excuses. Stop daarmee en kijk naar wat wel kan. Hoe kun je de gekozen visie tot uiting brengen binnen je

eigen mogelijkheden? Met een paar simpele dingen kun je al meer de filosofie uitstralen. En met een paar stappen kun je eenvoudig Reggio Emilia in je handelen terug laten komen. Ik beschrijf een paar voorbeelden.

Eenvoudig aan te passen

De werkjes van de kinderen hangen altijd hoog en droog, terwijl de filosofie juist aangeeft dat het op kind hoogte hangt. Het geeft kinderen de mogelijkheid om hun werk nog eens te bekijken om eventueel te leren van het proces. Hoe kan ik een volgende keer zorgen dat .... Of het in gesprek met anderen nog eens terug te laten komen. Deze is van mij! Welke is van jou? Dit zal allemaal niet zo bewust gaan bij kinderen, maar zij krijgen wel een mogelijkheid tot het terugkijken van hun werk.

Hang foto's op ooghoogte van kinderen

Vanuit Reggio Emilia is er een samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Thuis en kindercentrum zijn verbonden met elkaar. Ik zie altijd wel foto's van de kinderen (ook ver boven kind hoogte), maar nergens van ouders en andere familieleden. Enkel wanneer het thema familie is, worden ouders gevraagd om foto's mee te nemen. Na het thema verdwijnen de afbeeldingen weer. Dat is jammer. Hang de foto's op. Maak een collage van ouders, kinderen, huisdieren, en dergelijke. Hang deze op waar kinderen kunnen kijken. Ben je bang dat het stuk gaat? Lamineer het papier of foto. Uiteraard kun je ook speciale fotoboekjes maken die op een zichtbare plaats worden aangeboden.

Ruimte bieden

Reggio Emilia gaat ook over ruimte bieden in de breedste zin van het woord. Er is ruimte voor het kind om zelf te ontdekken. Niet alles invullen, maar tools aanbieden zodat iets kan ontstaan. Ook spullen krijgen de ruimte om zichtbaar te zijn. In veel kindercentra wordt het speelgoed opgeruimd in kasten. Niets mis mee met de Nederlandse rust, reinheid en regelmaat mentaliteit, maar een mand van natuurlijk materiaal met spel materiaal is net zo opgeruimd. Koop bij elkaar passende manden in diverse hoogten en het staat ook nog eens decoratief.

Ruimte geven is ook kiezen om dingen weg te laten. Ik zie vaak in kindercentra overvolle groepen met hoekjes die nauwelijks ruimte bieden aan 3 kinderen. Er lijkt geen keuze gemaakt te zijn. Alles moet in één groep. Er wordt heel veel gedacht in jongens en meisjes hoeken. Zorg dat de hoeken zowel jongens als meisjes aanspreken. In een bouwhoek een mand plaatsen met o.a zachte materialen als doekjes, maar ook glittersteentjes en dergelijke zorgt voor aantrekkingskracht bij meisjes. Het neerleggen van een gereedschapskistje in het keukentje zorgt dat de jongens zich daar ook thuis voelen.

Onbenutte plekken

Denk ook eens in beschikbare ruimte in het centrum. Welke plekken in het centrum worden onbenut? Kun je in de hal een lange smalle tafel plaatsen met daarop ontdekbakken en onderzoeksmateriaal als vergrootglazen, vergrootpotjes, boekjes, foto's en dergelijke. Neem kinderen mee naar deze tafel. Dit geeft rust en ruimte in het hoofd en op de groep.

Zo zijn er nog meer kleine aanpassingen die de gekozen filosofie van Reggio Emilia tot uiting laten komen. Struin het internet af, haal een boek bij de bibliotheek en laat je inspireren. Kijk hoe jij met kleine aanpassingen jouw kindercentrum de Reggio uitstraling kan geven, die in het beleidsplan staat beschreven. Vergeet ook het pedagogisch handelen niet mee te nemen. Wat kiezen wij en waarom? Veel plezier.

Auteur: Nicole de Beer

Dit blog verscheen eerder op de website van ToBekinderopvang